

Het Nationaal Park Duinen van Texel omvat het complete duinlandschap van het grootste Waddeneiland van ons land. Een machtig gevarieerd natuurgebied van bijna 5.000 ha, dat in elk seizoen zijn bijzondere charme kent. Boswachter Erik van der Spek zette een 15 kilometer lange route uit door het noordelijk deel van de Texelse Duinen, van De Cocksdorp naar Ecomare.

De route

Startpunt: bushalte Molenbos, Hoek Postweg-Vuurtorenweg, 1795 JT De Cocksdorp (Texel)

Eindpunt: Ecomare / bezoekerscentrum Duinen van Texel, Ruijslaan 92, 1796 AZ De Koog (Texel)

Lengte: 15 km

Steek vanaf de bushalte Molenbos in De Cocksdorp de weg over en ga het betonnen fietspad op richting strand. Na 60 m links en direct weer LA. Dit pad volgen (blauwe paaltjes) tot de verharde weg.

1. Krimbos

Het eerste deel van de route gaat door het Krimbos, Texels jongste bos, aangeplant in de jaren '80 van de vorige eeuw. Het is aangelegd langs de duinrand bij De Cocksdorp, waar de verblijfsrecreatie sterk toenam met de komst van het vakantiepark De Krim. Direct naast het Krimbos ligt de golfbaan met het clubhuis, waarin u een kopje koffie kunt drinken of een hapje eten.

Weg oversteken en Hanenplaswandeling (blauw paaltjes) volgen. Langs het clubhuis van de golfbaan en de golfbaan tot aan een betonnen fietspad (ca. 2 km).

2. Hanenplas

De Hanenplaswandeling is genoemd naar de Hanenplas, een ondiepe duinplas, waar vroeger nog wel eens kemphanen werden gezien. Maar de plas is ontwaterd en als akker in gebruik geweest. Nu ligt het terrein braak. Bij de komende uitbreiding van de golfbaan van 9 naar 18 holes

wordt de waterhuishouding hersteld en een deel van het bouwland verlaagd door te plaggen. Zo kan het vooral in de winterperiode weer een natte duinvallei worden. Dan zal het terrein meer lijken op de oorspronkelijke duinplas.

Op het fietspad LA en op de T-splitsing van fietspaden ook LA. Fietspad volgen (ca. 1,5 km) tot RA een klinkerpaadje het duin op gaat.

3. Uitzicht

Vanaf het fietspad kijkt u uit over het noordelijk deel van De Slufter in het westen en de Hanenplasduinen en de polder Eierland in het oosten. Tot 1835 was deze polder nog een kwelder in de Waddenzee. Deze kwelder heette het Buitenveld. Een particuliere maatschappij uit Zuid-Nederland had het recht verkregen om een groot stuk kwelder te bedijken en om te zetten in bouwland. De voorzitter van de maatschappij heette Nicolaas de Cock. Naar hem is De Cocksdorp vernoemd. In de uitgestrekte polder Eierland dragen de boerderijen plaatsnamen, naar de herkomst van de pioniers die er hun landbouwbedrijf begonnen. Namen als Antwerpen, Gent, Dordrecht, Nieuw-Breda laten zien dat ze vooral uit het zuiden kwamen.

Het duin oversteken en in de Slufter LA (gele paaltjes) ca. 1,7 km tot volgende overgang over het duin.

4. Stuifdijk

Het duin dat u oversteekt, de Zanddijk, is een stuifdijk uit 1629. Een stuifdijk ontstaat doordat in de luwte achter schermen van palen of takken zand blijft liggen. Daarop wordt dan helm geplant, waartussen ook weer zand blijft liggen. De helm groeit door en het proces herhaalt zich. Zo zijn ook de eilanden Texel en Eierland vanaf de zeventiende eeuw met elkaar verbonden. In 1855 wilde men de strandvlakte die tegen de Zanddijk lag inpolderen. Dat mislukte, omdat de zee dwars door de dijk heen brak. Het gat dat ontstond bleek niet meer te dichten. En nog steeds komt dagelijks de zee de Slufter binnen

door datzelfde gat. Het is een prachtig vogelrijk gebied met krekens en poelen, slikvlaktes en typische kwelderplanten. Engels gras bloeit vanaf mei met felroze bloemhoofdjes, lamsoor kleurt hele vlaktes paars in juli en augustus. Zeekraal geeft het gebied in het najaar een rode gloed. In de Slufter broeden steevast eidereenden en kluten.

RA via pad van kunststofmatten, over de brug doorlopen tot een pad naar links, dit volgen tot aan een dijkje.

5. De Muy

Het dijkje dat De Slufter en De Muy van elkaar scheidt, is aangelegd in 1874. Aanvankelijk met het doel het gebied ontginnen tot landbouwgrond. Staatsbosbeheer besefte echter al in 1908 dat het hier om uitzonderlijk waardevolle natuur ging en de plannen veranderden. Tot 1932 groeide de duinenrij fors aan, op gang geholpen door nieuwe stuifdijken. En hoe groter de duinen werden, des te hoger kwam het grondwater in de duinvalleien. Zo ontstond het duinmeer van De Muy. De aanwas van de duinen stopte na 1932, als gevolg van de afsluiting van de Zuiderzee. De Muy is van groot belang voor de broedkolonies van aalscholvers en lepelaars, die al aan het eind van de winter terugkeren. Rond half april is de nachtegaal te horen, die dan juist is teruggekeerd uit Midden-Afrika. En als u geluk hebt, ziet u misschien een van de zeldzame velduilen op jacht, ze jagen net als roofvogels midden overdag.

Wandelpad (gele paaltjes) 2,8 km volgen tot punt waar deze bij blauwe route komt, daar RA de blauwe paaltjes volgen.

6. Zoet of zout

Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat onderzochten samen de wenselijkheid om het zeewater weer een rol te geven in De Muy. Gebieden waar zoet en zout water met elkaar in contact komen, zijn erg zeldzaam. Maar de conclusie van het onderzoek is dat De Muy toch beter zoet kan blijven. Met het gedeeltelijke plaggen van de voormalige weilanden en aanpassingen van de waterhuishouding wordt de natuurwaarde versterkt en krijgen planten als parnassia,

vleeskleurige orchis en moeraswespenorchis weer een kans. De werkzaamheden starten na het broedseizoen van 2008 en worden mede gefinancierd door de Europese Unie.

Na 650 m kan rechts het uitkijkpunt op de Bertusnol beklommen worden.

7. Bertusnol

'Nol' is de Noord-Hollandse naam voor duin. Vanaf de Bertusnol heeft u uitzicht over de Muyplas. Tijdens het broedseizoen kunt u vanaf hier de witte lepelaars en zwarte aalscholvers af en aan zien vliegen. Rond de katjes van wilgen is de grote zijdebij te vinden. Het is een grote wilde bijensoort, die veel lijkt op de bekende honingbij. Langs de wandelpaden groeien veel wilgen, die in het voorjaar in bloei staan. De mannelijke planten hebben katjes met stuifmeel en de vrouwelijke planten produceren nectar. De vrouwtjes van de grote zijdebij verzamelen het stuifmeel. In het zand graven ze gangetjes met broedcellen. Die worden bekleed met 'speeksel' dat na opdrogen op zijde lijkt en waterdicht is. In de cel wordt een klompje stuifmeel gemaakt, waar een ei op wordt gelegd.

Na 250 m LA blauwe wandelroute vervolgen, ook over het kampeerterrein. Bij de receptie van het parkeerterrein overstappen op de Seetingwandeling (ook blauwe paaltjes). Deze volgen tot Ecomare / Bezoekerscentrum Nationaal Park Duinen van Texel.

8. Windscherm

Het bos bij De Koog is aangeplant kort na 1920. Niet zozeer om zandverstuivingen vast te leggen, die waren allang verleden tijd. Want de duinen werden perceelsgewijs verpacht aan boeren, die als pachter zelf verstuiving moesten voorkomen. Het naaldbos van Oostenrijkse en Corsicaanse dennen was allereerst bedoeld voor de productie van hout. Nu fungeert de bosrand vooral de bescherming van het achterliggende dorp en de landerijen tegen de zeewind. In het bos wordt met beleid gekapt, zodat de bomen niet te dicht op elkaar staan en de groenste bomen het langst mogen blijven.

Tips van de boswachter

Erik van der Spek: "Het hoogtepunt van deze wandeltocht is de Slufter. Een laagvlakte in de duinen die dagelijks tweemaal bezoek krijgt van de zee. Wanneer het er rustig aan toe gaat blijft het water netjes in de krekken, maar afgelopen winter ontstond er soms een complete binnensee. Kijk maar naar het vloedmerk: al het aanspoelsel ligt hoog tegen de duinrand en stuifdijk opgetast.

Waarom het zeewater hier zo diep het land binnendringt? De duinenrij is ooit doorgebroken en de kracht van de zee was te groot om het gat te kunnen dichten, hoe graag men destijds ook wilde. Ik ben in ieder geval erg blij met deze 'mislukking' van toen. De zee en de zilte natuur hebben het hier nog altijd voor het zeggen. Tijdens de vogeltrek zowel in voorjaar als najaar, is het een plek voor allerlei eenden en steltlopers

die er rusten en voedsel vinden. Volop voedsel uit het slik tussen zoutplanten zoals zeekraal, lamsoor en Engels gras.

Kom je net bezuiden de Slufter dan is het landschap opeens totaal anders. Hier houdt een dijkje wél de zee buiten, en hier heerst het zoete water. De duinmeren van De Muy zijn het thuis van lepelaar en aalscholver, die er in flinke kolonies broeden. Toch geweldig, dat zo'n eenvoudig dijkje het verschil maakt tussen twee heel natuurlijke stukken duingebied! Er is in het Texelse landschap trouwens veel meer door mensenhand beïnvloed dan je op het eerste gezicht ziet. De bossen op Texel zijn bijvoorbeeld allemaal aangeplant. Vóór 1895 was Texel gewoon een boomloos eiland. En de Eierlandse polder was tot 1835 nog een ondiepe wadvlakte. Eierland lag destijds als een klein eilandje los van Texel. Met een stuifdijk lukte het om de twee met elkaar te verbinden."

- De route eindigt bij Ecomare / bezoekerscentrum Duinen van Texel. In het bezoekerscentrum vindt u een expositie over het nationaal park. Er zijn folders en routebeschrijvingen verkrijgbaar en u kunt er excursies boeken. In het naastgelegen Ecomare is een zeehonden- en vogelopvangcentrum gevestigd en er zijn diverse exposities over het waddengebied. In de Waterzaal ziet u roggen, hondshaaien en zeesterren van heel dichtbij. Vanaf het bezoekerscentrum starten routes door duingebied De Seeting en rond het Alloo. Vanuit Ecomare leiden drie routes door het 70 hectare grote Duinpark. Geopend: dagelijks van 9-17 uur. Gesloten op 25 december en 1 januari. Adres: Ruijslaan 92, 1796 AZ De Koog (Texel), T 0222 - 31 77 41, www.ecomare.nl
- Honden mogen mee, maar moeten wel aan de lijn, zeker in het broedseizoen.
- U kunt de route makkelijk zo aanpassen dat u ook een stukje over het strand loopt.
- Er zijn langs de route verschillende horecagelegenheden: het clubhuis bij de golfbaan, café-restaurant De Slufter, diverse strandtenten en Ecomare (eindpunt).
- Nationaal Park Duinen van Texel staat op Staatsbosbeheerkaart nr. 1 Texel, te koop bij ANWB- en VVV-kantoren in de regio, bij bezoekerscentra of via de website van Staatsbosbeheer.
- Meer informatie over Nationaal Park Duinen van Texel is te vinden op www.staatsbosbeheer.nl

Bereikbaarheid

- **Per boot:** TESO onderhoudt een veerdienst naar Texel. Elk half uur vertrekt er een boot, de overtocht duurt ca. 20 minuten. Terugreis elk heel uur. Informatie over de dienstregeling via www.teso.nl
- **Per bus:** Vanaf veerhaven 't Horntje rijden aansluitend op de aankomst van de boot bussen naar de dorpen op Texel. Informatie over dienstregeling: www.connexion.nl. Op deze website vindt u ook informatie over de gezinsdagkaart Buzzer.
- **Per auto:** vanaf Den Helder kunt u per boot naar Texel. Via de A7 en/of de N9 bereikt u Den Helder. De route naar de autoloketten op de veerhaven is via borden aangegeven. Laat u de auto in Den Helder staan, dan kunt u op diverse parkeerplaatsen in de omgeving van het stationsgebouw parkeren. Let op: er zijn betaalde en onbetaalde parkeerplaatsen. Kijk voor meer informatie op www.teso.nl
- **Per trein:** vanaf NS-station Den Helder vertrekt een bus naar de steiger van TESO. Inlichtingen: OV-reisinformatie, T 0900-92 92 of www.9292ov.nl